

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8322010256
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8322010256.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Lucie Bašistovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 13.07.2022 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), e) Tr. poriadku na podklade odvolania okresného prokurátora z r u š u je rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/40/2022 z 01.06.2022 v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovaného W. R. - nar. XX.XX.XXXX v H., O. republika, trvale bytom W. 5, XXXXX H., B. spolková republika, zdržiava sa : R. Xa, XXXXX H., B. spolková republika, štátny občan O. republiky, číslo cestovného pasu D

u z n á v a v i n n ý m , ž e

- dňa 23.11.2021 pricestoval na územie Slovenska na osobnom motorovom vozidle značky Audi A4, tmavošedej farby, TEČ: T. XXXX, aby dňa 24.11.2021 previezol z obce Ulič do Nemecka dvoch štátnych príslušníkov Turecka menom V. H. Q., nar. XX.XX.XXXX v O., číslo cestovného dokladu D a menom H. H., nar. XX.XX.XXXX v O., číslo cestovného dokladu D ktorí nemajú na území Slovenskej republiky trvalý pobyt a ktorí dňa 24.11.2021 prekročili štátnu hranicu mimo hraničného prechodu medzi hraničnými znakmi číslo 89 a 90 a presunuli sa pešo do obce Ulič, kde mali nastúpiť do vozidla obžalovaného, pričom obaja menovaní V. H. Q. a H. H. boli toho istého dňa v čase o 10,30 hod. spolu s ďalším štátnym príslušníkom Turecka menom Q. Q., nar. XX.XX.XXXX v O., číslo cestovného dokladu U XXXXXXXXX, v obci Ulič, v časti zvanej Oplotky, zadržaní hliadkou Oddelenia hraničnej kontroly PZ Ulič, a obžalovaný bol po tom, čo bol na takom vopred dohodnutom mieste v obci Ulič, zastavený hliadkou Oddelenia hraničnej kontroly PZ Ulič o 13,30 hod. dňa 24.11.2021 v obci Kolbasov a následne aj zadržaný,

t e d a

- osobe, ktorá nie je štátnym občanom Slovenskej republiky alebo osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky pomáhal pri prechode cez jej územie,

t ý m s p á c h a l

- prečin prevádzacstva podľa § 355 ods. 1 Tr. zákona, a za to mu

u k l a d á :

podľa § 65 ods. 1, ods. 4 Tr. zákona trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky na dobu 8 (osem) rokov.

Podľa § 61 ods. 1 písm. a) Tr. zákona trest prepadnutia veci - mobilný telefón značky Samsung Galaxy S5, bielej farby, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX/XX.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/40/2022 z 01.06.2022 bol obžalovaný W. R. uznaný vinným z prečinu prevádzacstva podľa § 355 ods. 1 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- W. R. bol hliadkou Oddelenia hraničnej kontroly PZ Ulič dňa 24. novembra 2021 v čase o 13:30 hodine zastavený v obci Kolbasov na osobnom motorovom vozidle značky Audi A4, tmavošedej farby, TEČ: T. XXXX, ktorým mal previezť občana Turecka V. H. Q., narodený XX. októbra XXXX v O., číslo cestovného dokladu D cez územie Slovenskej republiky na nezistené miesto v Nemeckej spolkovej republike, pričom V. H. Q., dňa 24. novembra 2021 v čase okolo 08:00 hodine, mimo hraničného prechodu medzi hraničnými znakmi číslo 89 a 90, spolu s ďalšími dvomi štátnymi príslušníkmi Turecka Q. Q., narodený XX. júna XXXX v O., číslo cestovného dokladu D a H. H., narodený XX. júla XXXX v O., číslo cestovného dokladu D ktorí nie sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky a nemajú na jej území trvalý pobyt, nelegálne prekročili štátnu hranicu Slovenskej republiky smerom z Ukrajiny, následne sa pešo presunuli do obce Ulič, kde títo štátni občania Turecka boli dňa 24. novembra 2021 v čase o 10:30 hodine v obci Ulič, v časti zvanej Oplotky, zadržaní hliadkou Oddelenia hraničnej kontroly PZ Ulič,

za čo mu bol podľa § 355 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, 3, § 36 písm. l) a § 46 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona podmienenčne odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona mu bola určená skúšobná doba na 2 roky.

Súčasne bol obžalovanému podľa § 65 ods. 1, 4 Tr. zákona uložený trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky na dobu 5 rokov.

Podľa § 61 ods. 1 písm. a) Tr. zákona obžalovanému bol uložený aj trest prepadnutia veci - mobilného telefónu značky Samsung Galaxy S5, bielej farby, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX/XX.

Podľa § 289 ods. 2, 3 Tr. poriadku súd si vyhradil rozhodnutie o ochrannom opatrení o návrhu prokurátora na zhabanie veci - osobné motorové vozidlo značky Audi A4, evidenčného čísla T. P tmavošedej farby, WIN: A verejnému zasadnutiu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prokurátor v neprospech obžalovaného proti výroku o vine a treste. V dôvodoch odvolania vyslovil svoj nesúhlas s právnou kvalifikáciou skutku podľa § 355 ods. 1 Tr. zákona, hoci súd kvalifikačný moment na viacerých osobách v zmysle § 138 písm. j) Tr. zákona neuznal, pretože ho nepovažoval za preukázaný a vyslovil pochybnosti, že by obžalovaný mal vedomosť o tom, že mal prevážať aj druhého migranta H. H., a už vôbec podľa súdu nevedel o tom, aby mal prevážať tretieho migranta menom Q. Q., ktorý sa k pôvodnej dvojici pridal až neskôr, keď sa strelil v Kyjeve. Súd hodnotil skutkový stav priveľmi reštriktívnym spôsobom, opomenúc pritom samotný charakter tejto veľmi špecifickej trestnej činnosti, ktorá v podstate bola aj vykonaným dokazovaním preukázaná.

Je nadmieru jasné a nevynímajúc ani tento konkrétny trestný prípad, že táto trestná činnosť má cezhraničný, vysoko koordinovaný a sofistikovaný charakter, na ktorej sa vždy podieľa viacčlenná skupina páchatelov na jednotlivých úrovniach a to už od krajiny pôvodu migrantov, cez jednotlivé tranzitné krajiny až po krajinu konečnej destinácie. Aj v tomto konkrétnom prípade bolo preukázané, že všetci traja migranti postupne či už v domovskej krajine, ako aj na Ukrajine postupne zaplatili tisícové

sumy EUR za to, že budú prevedení cez štátnu hranicu medzi Ukrajinou a SR a následne prevezení do Nemecka.

V podstate až do vypuknutia vojnového konfliktu 24.2.2022 na Ukrajine sa tieto skupiny migrantov zhromažďovali na Ukrajine, postupne boli prevážaní z vnútrozemia Ukrajiny čo najbližšie k zelenej hranici so SR a následne vo vhodnú chvíľu a po zariadení prevozu na „druhej strane“ boli tieto skupiny migrantov prevedené cez zelenú hranicu do SR, kde už potom nasledoval aj ich ďalší prevoz do krajiny konečnej destinácie. Všetky tieto kroky boli organizované prostredníctvom osôb, páchatel'ov medzinárodne operujúcich skupín ktorí už vopred vedeli (a takto tomu bolo aj v tomto prípade) kedy, kde, kam a hlavne koľko členná skupina migrantov bude prevedená cez zelenú hranicu, aby súčasne vedeli už v spolupráci s osobami podieľajúcimi sa na prevzatí migrantov a ich ďalšom prevoze zabezpečiť vodiča dopravného prostriedku a samozrejme počtu migrantov zodpovedajúci dopravný prostriedok. Okrem toho vodič vozidla, ktorý je vyslaný za migrantmi, musí vedieť koľko osôb má naložiť, previezť a kam ich odviezť. Migranti sú v tomto „biznise“ akýmsi „tovarom“, kde sa platí doslova za kus. Od počtu migrantov sa odvíja odmena osoby, ktorá ich prevedie cez hranicu samotnú, a tiež aj odmena vodiča, ktorý ich potom vezie ďalej. Toto sú základné informácie a úloha pre každého vodiča (prevádzача), ktorý je poslaný, aby migrantov prevzal a ďalej previezol. Toto je jednoducho modus operandi celej tejto trestnej činnosti a jednotlivé prípady sa odlišujú len v osobách migrantov, ich počte, osôb prevádzачov a destinácií, kde boli migranti s prevádzачami zadržaní, resp. miestom konečnej destinácie.

V tomto konkrétnom prípade na jednej strane (správne) súd neuveril obhajobe obžalovaného ohľadom jeho stretnutia s neznámou ženou, ktorý mal byť akože dôvodom jeho cesty do Sniny, no súčasne izolovane a nekomplexne vyhodnotil skutočný úmysel a cieľ jeho cesty z Nemecka až do obce Ulič v SR. Súd podľa jeho názoru nesprávne vyhodnotil tú skutočnosť, že ak neuveril obrane obžalovaného o stretnutí v Snine so známostou zo sociálnej siete, tak mu potom v skutočnosti nemohol len tak náhodne zavolať kamarát z Nemecka (s ktorým sa navyše až tak dobre nepozná a žije asi 300 km od miesta jeho bydliska) a poprosiť ho o láskavosť, aby vyzdvihol jeho brata, teda iba jednu osobu. Potom je zrejmé, že účelom cesty obžalovaného už od začiatku, keď vyrazil z Nemecka až do obce Ulič v SR, bolo vyzdvihnúť migrantov po ich prechode cez zelenú hranicu a previezť ich do Nemecka.

O tom, že obžalovaný vedel o skutočnom počte osôb, ktoré mal vyzdvihnúť a previezť územím SR, nasvedčuje skutočnosť, že všetci traja migranti sa od seba nezávisle vyjadrili, že vedeli o tom, že pre nich príde vozidlo Audi A4. Čiže pokiaľ bol V. H. Q. jedinou osobou z nich troch, kto bol v skutočnom kontakte s obžalovaným, tak týmto zvyšným dvom (H. H. a Q. Q.) potom musel povedať, že pre nich príde šofér na vozidle Audi A4. V danom prípade bol teda jednoznačne kontaktnou osobou pre obžalovaného migrant V. H. Q., s ním obžalovaný komunikoval, jemu poslal fotografiu vozidla a svoju fotku zo sociálnej siete, je podľa môjho názoru vylúčené, aby za takýchto okolností nikto zo zúčastnených, či už V. H. Q. samotný, alebo nikto z organizátorov nepovedal obžalovanému vopred, koľko vlastne osôb bude prevážať. Už zo samotnej podstaty skutku a okolností, za ktorých bol spáchaný (vrátane okamihu kedy sa títo traja migranti vydali na cestu zelenú hranicu a obžalovaný vyrazil z Nemecka), je mylné sa domnievať, že obžalovaný by mal a musel predtým komunikovať aj s ostatnými dvoma migrantmi a až takto by mal zistiť a utvrdiť sa v presnom počte migrantov, ktorých bude nakladať a prevážať. Z hľadiska očakávanej úspešnosti spáchania skutku je nepraktické, nepotrebné a úplne zbytočné, aby prevádzач komunikoval aj s ostatnými členmi skupiny nelegálnych migrantov, to jednoducho nepotrebuje. Jemu táto informácia postačí od osoby ktorá organizuje prechod cez hranicu a potrebuje kontakt na niekoho z prevádzanych osôb, nie na všetky z nich.

Aj keď možno súhlasiť so záverom súdu, že v danom prípade nebol preukázaný finančný motív výslovne k osobe obžalovaného (aj keď na druhej strane všetci traja migranti podrobne popisali aké sumy a komu za prevoz zaplatili), zastáva názor, že tento trestný čin nebol spáchaný vo vývojom štádiu pokusu, ale ide o predčasne dokonaný trestný čin.

Pri tomto trestnom čine je postihované konanie páchatel'a uskutočnené vo vzťahu k osobám, ktoré nedovoleným spôsobom prekročili štátnu hranicu a vo vzťahu ku ktorým páchatel' koná tak, že im v tomto prechode alebo následnom prevoze cez územie SR pomáha, umožní alebo ho organizuje. Predmetná skutková podstata neviaže a nepodmieňuje trestnosť takýchto skutkov výslovne na priamy fyzický kontakt páchatel'a s nelegálnymi migrantmi, pretože „pomáhať“ alebo „umožniť“ prekročenie štátnej hranice alebo prechod cez územie možno rôznorodými spôsobmi a to či už napr. zabezpečením dočasného ubytovania pre nelegálnych migrantov, poskytnutím mobilných telefónov, SIM kariet, zisťovaním výskytu policajných hliadok na trase prevozu a pod. Vo všetkých týchto prípadoch sa páchatel' nemusí nevyhnutne dostať do bezprostredného kontaktu s nelegálnymi migrantmi, ale vykonaním týchto aktivít vedených v úmysle určitým spôsobom pomáhať pri ich nelegálnom prechode cez štátnu hranicu alebo následne cez územie SR už naplňa znaky danej skutkovej podstaty.

Aplikujúc vyššie uvedené na tento konkrétny prípad zastáva názor, že obžalovaný W. R. ako jeden z páchatel'ov ktorí organizovali resp. pomáhali v prechode týchto troch nelegálnych migrantov cez štátnu hranicu a následne územím SR od štátnej hranice až po miesto ich zadržania, sa v momente, keď vyrazil z Nemecka a smeroval do Uliča na miesto ich vyzdvihnutia s jasne preukázaným úmyslom im pomáhať pri prevoze naprieč územím SR až na miesto konečnej destinácie, predčasne dokonal tento trestný čin, ide o vyššiu formu prípravy resp. pokusu, ktorá už konzumuje tieto vývinové štádiá trestného činu a to aj napriek tomu, že v konečnom dôsledku k prevzatiu migrantov nedošlo, keďže títo boli hliadkou PZ pred ich vzájomným stretnutím zadržaní. Preto by nemalo byť jeho konanie právne kvalifikované ako štádium pokusu k spáchaniu trestného činu, ale ako trestný čin predčasne dokonaný. Tomuto záveru nasvedčujú aj skutkové zistenia v tom smere, že v mobilnom telefóne v navigácii obžalovaného bola zistená adresa Centra pre deti a rodiny v Medzilaborciach, kam sú umiestňovaní maloletí migranti bez sprievodu a kde bol v tomto prípade záchytu policajtní umiestnený práve maloletý V. H. Q., a tiež aj adresa Záchytného tábora v Humennom, kam sú pri záchyte umiestňovaní do povinnej karantény dospelí migranti, teda v tomto prípade tam boli umiestnení ostatní dvaja migranti H. H. a Q. Q.. Čiže obžalovaný W. R. bol eventuálne pripravený aj na možnosť, že by títo traja migranti boli zadržaní políciou, umiestnení do týchto zariadení a následne by ich on odtiaľ už vyzdvihol a previezol ďalej územím SR.

Na základe uvedeného preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a pri zachovaných skutkových zisteniach rozhodol tak, že obžalovaného W. R. uzná vinným zo spáchania skutku právne kvalifikovaného ako zločin prevádzacstva podľa

§ 355 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a uloží mu trest odňatia slobody nepodmienečný pri dolnej hranici trestnej sadzby v trvaní 7 rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Na podklade takto riadne a včas podaného odvolania prokurátorom ako osobou na to oprávnenou krajský súd, nezistiac dôvody zrušenia napadnutého rozsudku postupom podľa

§ 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc pritom i na chyby odvolaním nevytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil, že odvolanie je iba čiastočne dôvodné.

Odvolací súd svoj prieskum zamerl v prvom rade na postup konajúceho súdu, pretože bez zákonného postupu niet ani zákonného rozhodnutia. Konajúci súd umožnil obžalovanému sa ku skutku kladenému mu obžalobou za vinu vyjadriť, ako aj mu umožnil vyjadriť sa k všetkým dôkazom, ktoré boli vykonávané súdom na hlavnom pojednávaní. Obžalovaný mal možnosť navrhovať aj nové dôkazy a predložiť argumenty o svojej nevine v rámci záverečnej reči a posledného slova. Keďže ide o cudzieho štátneho príslušníka, súd zabezpečil tlmočníka na konanie a obžalovanému boli doručené základné rozhodnutia preložené do jazyka, ktorému rozumie. Na podklade uvedeného odvolací súd konštatuje, že práva obžalovaného na obhajobu a na tlmočníka a prekladateľa dotknuté neboli, pritom obžalovaný mal v konaní obhajcu, keďže bol vo väzbe, ktorým reálne zabezpečoval jeho práva na obhajobu.

Konajúci súd vykonal dokazovanie v súlade s pravidlami stanovenými procesným predpisom, preto o takto vykonané dokazovanie mohol opierať svoje skutkové zistenia. Proces dokazovania napadnutý odvolateľom nebol, keďže podstata odvolania je založená na inom hodnotení dôkazov.

Z procesu dokazovania konajúci súd vyvodil skutkové zistenia ustálené vo výroku o vine napadnutého rozsudku, pričom tieto oproti obžalobe boli upravené v tom smere, že obžalovaný mal previezť iba jedného občana Turecka, k čomu však nedošlo, pretože spolu s ďalšími dvoma štátnymi príslušníkmi Turecka po nelegálnom prekročení hranice boli zadržaní hliadkou OHK PZ Ulič. Ak takýto skutkový stav považuje odvolateľ za spoľahlivý a presvedčivý, z neho nemožno i podľa názoru odvolacieho súdu vyvodiť úmysel k prevozu troch nelegálnych migrantov od štátnej hranice SR na neznáme miesto v Nemecku.

Z hodnotenia dôkazov konajúcim súdom vyplýva, že obžalovaný nepresvedčil súd o pôvodnom účele jeho cesty na Slovensko za neznámou ženou a takúto obranu považuje za vymyslenú a účelovú. V konaní bez akýchkoľvek pochybností bol preukázaný úmysel obžalovaného zabezpečiť prevoz občana Turecka V. H. Q. cez územie Slovenskej republiky do Nemecka, pričom tento skutkový záver konajúci súd opieral o znalecké dokazovanie. Z neho totižto vyplynulo, že nelegálny migrant mal vo svojom mobilnom telefóne fotografiu vozidla, ktorým mal byť zabezpečený jeho prevoz cez územie Slovenskej

republiky obžalovaným. Okrem toho obžalovaného usvedčila aj výpoveď menovaného svedka, z ktorej okrem iného vyplynulo, že osoba menom G., ktorá ich previezla na Ukrajinu až k lesom na hranicu so Slovenskou republikou, im ukázala cestu cez les s tým, že ich tam bude čakať Audi A4 a prostredníctvom aplikácie WhatsApp bola zaslaná fotografia auta, ktoré ich malo čakať. Tento svedok V. H. Q. vedel o tom, že jeho brat poslal pre nich šoféra.

Konajúci súd z procesu dokazovania s istou mierou pochybnosti pripustil tiež, že obžalovaný mal previezť aj ďalšieho nelegálneho migranta a to H. H., ktorý cestoval vo dvojici s osobou menom V. H. Q. z Turecka. Podľa jeho názoru ale obžaloba nepreukázala úmysel obžalovanému previezť aj nelegálneho migranta menom Q. Q., ktorý sa pridal k pôvodnej dvojici migrantov až neskôr v Kyjeve, keď sa stretli.

S takýmto hodnotením dôkazov sa možno stotožniť s výhradou počtu osôb, ktoré mal obžalovaný previezť, a odvolací súd ho považuje za súladné so zásadou voľného hodnotenia dôkazov uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. poriadku. Je nutné poukázať na zistenia plynúce zo znaleckého dokazovania z odboru elektrotechniky, odvetvie riadiaca technika, výpočtová technika, z ktorých možno vyvodiť záver o tom, že obžalovaný bol prepojený s nelegálnym migrantom menom V. H. Q.. Kontakt označený v mobile obžalovaného ako A. Q. TČ +XXXXXXXXXXXX (Nemecko) a kontakt označený ako Q. H. v mobile V. H. Q. s číslom +XXXXXXXXXXXX je totožný i keď má iné označenie v oboch mobilných telefónoch. Podľa údajov zistených v mobiloch migrant V. H. Q. bol s týmto „kontaktom“ v spojení dňa 22.01.2021 o 15:28:46 a obžalovaný 24.11.2021 o 7:48:14, pričom A. Q. obžalovaného kontaktoval po jeho zadržaní ešte 13-krát. Ďalší kontakt označený v mobile migranta menom V. H. Q. ako zmysel môjho života s číslom +XXXXXXXXXXXX s ostatným hovorom 21.11.2021 o 17:05:17 zaslal obžalovanému na WhatsApp dňa 23.11.2021 usmernenie a lokalizáciu s pokynmi ako pokračovať v ceste podľa súradníc, dňa 24.11.2021 o 12,11 hod. boli doručené obžalovanému správy, ktoré boli vymazané, a o 12,50 hod. obžalovanému bola doručená ďalšia správa z tohto čísla.

Tieto zistenia zo zaistených mobilov obžalovaného a svedka menom V. H. Q. preukazujú prebiehajúcu komunikáciu medzi menovaným svedkom a tými istými osobami, ktoré následne komunikovali s obžalovaným a zaslali mu potrebné informácie ohľadne miesta, kde sa mal obžalovaný so svedkom stretnúť za účelom jeho prevozu do Nemecka. Výpoveď obžalovaného o účele jeho cesty na Slovensku je nevierohodná a aj odvolací súd ju hodnotí ako účelovú. Len ťažko možno uveriť obžalovanému, že precestoval viac ako 1000 km (plánovač cesty mapa.zoznam.sk udáva 1081 km) len preto, aby sa stretol so Slovenkou poznajúc ju zo sociálnych sietí, hoci v Turecku má manželku s trojročným dieťaťom a v Nemecku má tri deti, čo vyplýva z jeho výpovede a údajov, ktoré poskytol orgánom činným v trestnom konaní.

Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom, že prevoz troch migrantov nie je dokázaný, ale na rozdiel od konajúceho súdu uzavrel, že zavinenie obžalovaného k prevozu dvoch migrantov preukázané je. Z vykonaného dokazovania totiž vyplýva, predovšetkým z výpovedí svedkov menom V. H. Q. a H. H., že títo dvaja cestovali spolu z Turecka so sprievodcom na Ukrajinu, pričom až v Kyjeve sa k nim mal pridať svedok menom Q. Q.. So zreteľom na tieto výpovede, ako aj výpoveď obžalovaného, ktorý tvrdil, že mal previezť iba brata svojho kamaráta, ktorú skutočnosť potvrdil i svedok V. H. Q., že účelom jeho cesty bolo dostať sa k bratovi do Nemecka, možno uzavrieť, že obžalovaný mal vedomosť od počiatku, že má previezť dvoch migrantov, keďže títo cestovali spolu už z domovského štátu. Sú tu pochybnosti o prevoze tretej osoby, keďže žiadny iný dôkaz, okrem výpovede svedkov, že sa stretli v Kyjeve, neexistuje. Skutočnosť, že dôjde k prevozu troch osôb, nie je ničím dokázaná a to mohli orgány činné v trestnom konaní overiť práve výpoveďami nelegálnych migrantov, ktorí by sa vedeli vyjadriť, či sa mali stretnúť na Ukrajine a spoločne všetci traja mali prekročiť hranicu EÚ. Ak orgány činné v trestnom konaní opomenuli objasniť tieto okolnosti vďaka, že výsluchy týchto svedkov sa nebudú môcť vykonať v súdnom konaní pre ich administratívne vyhostenie, zmarili tak objasnenie zavinenia ku kvalifikačnému momentu na viacerých osobách. Je potrebné si uvedomiť, že aj zavinenie ku okolnosti podmieňujúcej použitie vyššej trestnej sadzby je potrebné dokázať a nie je možné ho opierať len na domnienke, že obžalovaný vedel o počte prevázaných osôb.

K hodnoteniu odvolateľa o vedomosti obžalovaného o počte prevázaných osôb cez územie SR odvolací súd uvádza, že skutočnosť plynúca z výpovedí svedkov - migrantov, že pre nich má prísť auto Audi A4, ešte nepreukazuje vedomosť obžalovaného prevoz viacerých osôb. Tieto výpovede preukazujú len to, že svedok V. H. Q. oznámil ďalším dvom, ktorí s ním chceli prekročiť nelegálne hranicu na územie

Slovenska, akým motorovým vozidlom budú prepravení do Nemecka, keďže svedkovi menom V. H. Q. bola doručená fotografia auta za účelom identifikácie vodiča a auta, ktoré ich má previezť. Na tomto mieste opätovne odvolací súd poznamenáva, že vedomosť obžalovaného k počtu prepravovaných osôb bolo možné preukázať výpoveďami svedkov - migrantov, pokiaľ by boli lepšie vypočítaní k tranzitu na zelenú hranicu medzi Ukrajinou a SR.

Vo veci už nie je možné vykonať výsluch predovšetkým svedka menom V. H. Q. za účelom objasnenia, či vôbec komunikoval s obžalovaným a ak áno, prostredníctvom koho, a či obžalovaný vedel, koľko migrantov má previezť po prekročení hranice EÚ do Nemecka. Vzhľadom na takýto dôkazný stav správne postupoval konajúci súd držiak sa zásady „in dubio pro reo“, že ak mal pochybnosti o skutočnej okolnosti, na túto neprihliadal a vzal za dokázané len tie skutočnosti, ktoré boli preukázané bez rozumných pochybností. V tomto smere odvolaciu námietku prokurátora vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnenú.

Na základe vyššie rozvedených úvah, ktorých podkladom boli zistenia plynúce z procesu dokazovania zabezpečené konajúcim súdom, a po doplnení dokazovania v odvolacom konaní, odvolací súd uzavrel, že zo skutkových okolností možno vyvodíť vedomosť obžalovaného k prevozu dvoch osôb. Táto zmena skutkových zistení k počtu prevážaných osôb by nevedla k zásadnej zmene majúcej vplyv na právne posúdenie skutku, preto by nebola rozhodným podkladom pre zrušenie napadnutého rozsudku.

Odvolací súd sa v ďalšom zaoberal vývinovým štádiom trestného činu, keďže konajúci súd konanie obžalovaného kvalifikoval ako pokus prečinu prevádzachstva podľa § 14 ods. 1 k § 355 ods. 1 Tr. zákona, pričom odvolateľ zastáva názor, že ide o dokonaný trestný čin. Ako to vyplýva z dôvodov odvolania, podľa odvolateľa obžalovaný W. R. predčasne dokonal tento trestný čin tým, že prišiel na dohodnuté miesto vyzdvihnutia migrantov s úmyslom pomáhať im pri prechode cez územie SR po nelegálnom prekročení štátnej hranice. V tejto súvislosti poukázal na to, že predmetná skutková podstata neviaže a nepodmieňuje trestnosť týchto skutkov výslovne na priamy fyzický kontakt páchatela s nelegálnymi migrantmi, pretože pomáhať a umožniť prekročenie štátnej hranice alebo prechod cez územie možno rôznorodými spôsobmi.

Objektívna stránka uvedeného prečinu prevádzachstva podľa § 355 ods. 1 Tr. zákona má viac alternatív na jej naplnenie konaním páchatela, ktoré sa vzťahuje buď na nedovolené prekročenie hranice alebo na prechod cez územie Slovenskej republiky. Páchatel spácha uvedený prečin vtedy, ak pre osobu, ktorá nie je štátnym občanom Slovenskej republiky alebo osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, organizuje nedovolené prekročenie štátnej hranice Slovenskej republiky alebo prechod cez jej územie, alebo také konanie umožní, alebo v ňom pomáha.

Objektom tohto trestného činu je záujem štátu na kontrole osôb, ktoré prekračujú štátnu hranicu, aby sa na území SR pohybovali v súlade so zákonom č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov. Objektívna stránka preto postihuje nielen organizovanie nedovoleného prekročenia štátnej hranice, resp. jej umožnenie, či napomáhanie, ale aj organizovanie prechodu cez územie takej osoby, ktorej by vstup na územie bol inak odopretý, resp. jeho umožnenie, či napomáhanie.

Nie je sporným, že zadržaní migranti spĺňali kritériá statusu osôb, na ktoré sa táto skutková podstata prečinu vzťahuje, a ani to, že zadržaní migranti prešli štátnu hranicu mimo hraničný priechod, po čom mali byť bezprostredne prevezení obžalovaným do Nemecka.

Z pohľadu doposiaľ uvedeného posudzované konanie obžalovaného tak možno podradiť pod tú časť objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu prevádzachstva, ktorá je v alternatíve „osobe, ktorá nie je štátnym občanom Slovenskej republiky alebo osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, pomáhal pri prechode cez územie Slovenskej republiky“. Zo znenia objektívnej stránky vyplýva, že ide o tzv. formálny trestný čin, pretože k jeho spáchaniu postačuje konanie, ktoré nie je závislé na ďalších následkoch. Tento trestný čin je dokonaný samotným konaním, nie až vyvolaním účinku (následku) tohto konania.

Skutkové zistenia preukazujú, že obžalovaný bol dňa 24.11.2021 v obci Kolbasov zastavený hliadkou polície na osobnom motorovom vozidle, ktorým mal previezť dvoch nelegálnych migrantov z územia Slovenskej republiky na územie Nemecka. Z procesu dokazovania tiež vyplýva, že obžalovaný mal k

dispozícii motorové vozidlo z autopožičovne, ktorým sa prepravil na územie Slovenska a po doručení údajov z GPS do mobilného telefónu sa dostavil aj na miesto, ktoré bolo určené na prevzatie osôb po nelegálnom prekročení hranice. Z popísaného konania je tak zrejmé, že obžalovaný urobil všetko preto, aby úspešne previezol dvoch migrantov po nelegálnom prekročení hranice cez územie Slovenska, avšak z dôvodu ich skoršieho zadržania políciou sa mu to nepodarilo. Toto konanie podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné kvalifikovať ako dokonaný prečin prevádzačstva podľa § 355 ods. 1 Tr. zákona, pretože obžalovaný pristavením motorového vozidla pomáhal nelegálnym migrantom pri ďalšom pohybe po území SR a tým naplnil všetky znaky objektívnej stránky uvedenej skutkovej podstaty. Ako je to vyššie uvedené, prerokovaný prečin je formálnym trestným činom, ktorého spáchanie si nevyžaduje spôsobenie následku alebo vyvolanie zákonom predpokladaného účinku. Preto pomoc k prevozu nelegálnych migrantov, ktorú obžalovaný buď prisľúbil alebo dohodol v Nemecku, dokončil pristavením vozidla na určenom mieste podľa GPS súradníc, ktoré mu boli zaslané. Skutočnosť, že obžalovaný osoby na prevoz neprevzal pre existenciu okolností nezávislých od jeho vôle, má vplyv len na posúdenie, že k dokončeniu trestného činu nedošlo.

Odvolací súd sa na základe zhora uvedených zistení a ním vyslovených úvah nestotožnil so skutkovými okolnosťami ustálenými konajúcim súdom v počte osôb, ktorým mala byť poskytnutá pomoc pri prechode územím SR zo strany obžalovaného a ani s právnym posúdením skutku konajúcim súdom, pričom z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmá rozhodná argumentácia, pre ktorú konajúci súd uznal obžalovaného vinným z pokusu prečinu krádeže.

Vzhľadom k tomu, že procesom dokazovania bol preukázaný úmysel obžalovaného k prevozu dvoch osôb a právne posúdenie skutku nezodpovedalo zákonu, odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok na podklade odvolania prokurátora podaného v neprospech obžalovaného a po zmene skutkových zistení na podklade doplneného dokazovania v odvolacom konaní bolo konanie obžalovaného za dodržania zásady uvedenej v § 322 ods. 3 Tr. poriadku právne kvalifikované ako prečin prevádzačstva podľa § 355 ods. 1 Tr. zákona. Okolnosť podmieňujúca použitie vyššej trestnej sadzby uvedená v § 355 ods. 3 písm. d) s poukázaním na § 138 písm. j) Tr. zákona, ktorou je spáchanie činu na viacerých osobách, čo znamená v zmysle § 127 ods. 12 Tr. zákona „najmenej na troch osobách“, preukázaná bez rozumných pochybností nebola, preto v tomto rozsahu odvolací súd nevyhovnel odvolaniu prokurátora.

Po zmene skutkových zistení a právnom posúdení skutku odvolací súd pri ukladaní sankcie obžalovanému vychádzal zo zistení plynúcich z dokazovania pred konajúcim súdom. Obžalovanému bola priznaná poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zákona, že pred spáchaním činu viedol riadny život, s čím sa stotožnil aj odvolací súd. Keďže príťažujúce okolnosti zistené neboli, odvolací súd v zhode s postupom konajúceho súdu pri aplikácii ustanovenia § 38 ods. 3 Tr. zákona z dôvodu prevahy poľahčujúcich okolností znížil hornú hranicu trestnej sadzby z 5 rokov o jednu tretinu z rozdielu hornej a dolnej hranice trestnej sadzby (1 až 5 rokov) na 3 roky 8 mesiacov, čo umožňovalo súdu ukladať trest odňatia slobody v rozmedzí od 1 roka až na 3 roky 8 mesiacov.

Konajúci súd uložil obžalovanému popri treste odňatia slobody i trest vyhostenia, ktorú kombináciu považoval pre dosiahnutie účelu, teda nielen prevýchovu páchatel'a, ale aj ochranu spoločnosti pred ním páchanou trestnou činnosťou.

Odvolací súd zvažoval možnosti uloženia sankcie so zreteľom na osobu obžalovaného, ktorý nemá záznam v registri v trestov, na možnosti jeho nápravy, na okolnosti a spôsob spáchania trestného činu, a tiež na účel trestu, ktorý sa má jeho uložením dosiahnuť. Pri rozhodovaní o druhu trestu a jeho výmery prihliadal odvolací súd i na skutočnosť, že obžalovaný je štátnym príslušníkom Turecka s obvyklým pobytom v Nemecku, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na uloženie trestu vyhostenia v zmysle § 65 ods. 1, 2 Tr. zákona.

Účelom trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona je nielen ochrániť spoločnosť pred páchatel'mi trestných činov a súčasne odradiť iných od páchania trestných činov, ale aj vytvoriť podmienky na výchovu páchatel'a, aby v budúcnosti viedol riadny život. Z pohľadu zabezpečenia zmysluplného účelu trestu odvolací súd usúdil, že obžalovanému postačuje uložiť za spáchanie prerokovaného prečinu alternatívny trest a to trest vyhostenia na dlhšiu dobu, čím sa mu zabráni v páchaní trestnej činnosti na území Slovenskej republiky. Prečin prevádzačstva je vo všeobecnosti rozšíreným trestným činom, keďže mnoho migrantov dúfajúc v lepší život v EÚ sa snaží dostať na jej územie nelegálne, bez splnenia podmienok upravených

v spoločenských normách. Je vo verejnom záujme Slovenskej republiky eliminovať pobyt na území SR takých osôb, ktoré umožňujú alebo napomáhajú nelegálnej migrácii cez jej územie. Trest vyhostenia spĺňa požiadavky pre zabránenie cudzincom protiprávne pôsobiť na území SR, preto odvolací súd uzavrel, že uloženie tohto trestu vyhostenia dlhšieho trvania bez uloženia podmieneného trestu odňatia slobody je trestom zohľadňujúcim okolnosť, že obžalovaný žije v inom členskom štáte EÚ, a tiež trestom primeraným, ktorý zabezpečí tak individuálnu ako aj generálnu prevenciu.

Popri treste vyhostenia odvolací súd uložil obžalovanému i trest prepadnutia veci - mobilného telefónu značky Samsung vydaného obžalovaným po jeho zadržaní, ktorý použil pri páchaní trestnej činnosti.

Takto uložené alternatívne tresty cudziemu štátnemu príslušníkovi, ktorého prítomnosť na území SR nie je žiaduca, keďže na Slovensko prišiel len za účelom spáchania trestného činu, považoval odvolací súd za postačujúce. Trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu neukladal, pretože jeho výkon považoval za formálny vzhľadom na pobyt obžalovaného v cudzine.

Odvolací súd na rozdiel od konajúceho súdu nepojal do výroku rozsudku rozhodnutie podľa § 289 ods. 2 Tr. poriadku, pretože ide o procesný postup, ktorý sa zaznamenáva iba v zápisnici o vykonaní úkonu súdu. Rozhodnutie súdu podľa § 289 ods. 2 Tr. poriadku o tom, že o ochrannom opatrení rozhodne samostatne na verejnom zasadnutí, nie je súčasťou výroku rozsudku v zmysle § 164 písm. b) Tr. poriadku, pretože týmto výrokom sa ochranné opatrenie obžalovanému neuložilo.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd čiastočne vyhovel odvolaniu prokurátora a z jeho podnetu zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), e) Tr. poriadku a na dôkaznom podklade zabezpečenom konajúcim súdom a doplnenom odvolacím súdom bolo v rámci odvolacieho konania rozhodnuté spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.